

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE
TARTOZÓ SZÖVETKEZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEJELNIK HETENKÉNT EGYSZER.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, kiegészítők és tiszt-
viselők részére 50 lel.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó;

TÖRÖK BALINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

A sorompó.

Az állatkiviteli tilalom csődbe kergeti a mezőgazdaságot. Katasztrófális hatását az egész vonalon érzi a gazdaságszervező, mint az ókirályságban. A kormány többé nem térhet ki a sorompók megnyitása elől és amint értesülünk, már dolgozik is a kivitel engedélyezése ügyében szükséges intézkedések megtételén.

A latin közmondás azt mondja magyarul: „Félek a trójaiaktól, ha ajándékot is hoznak.” Körülbelül ilyenformán vagyunk mi mostan az állatkiviteli tilalom megszüntetésével. Ami haszon háramolnék a sorompók felemeléséből, elensúlyozni fogja azt a kiviteli engedély monopolizálása. Aggodalmaink vannak aziránt u. i., hogy a kivitel a régi állatforgalmi r.-t. kaptafájára huzott új r.-t. retortáján keresztül fogják csak megengedni.

Az egészséges árkialakuláshoz föltétlenül megkívánt forgalom szabadságát így nem látjuk biztosítottak.

Az E. G. E., valamint az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület még januárban rámutattak a kormányhoz intézett felirataikban a kiviteli tilalom nyomán bekövetkező katasztrófális helyzetre. Most a parlamentben 30 képviselő teszi ugyan azt és sürgeti a kivitelnek minden korlátozás nélküli felszabadítását. A gazdaságszervező számára a kivitel ügye többé nem gazdasági, hanem létkérdés. Ha a gazdák létalapját ingatja meg az állam, úgy az egész állami szervezet gazdasági alapja rendül meg. Létkérdéssé vált az ügy, tehát most már nem kérjük, hanem követeljük a kivitelnek korlátozás nélkül való mielőbbi szabaddá tételét!

A földbirtokelosztás jövő képe.

Irta: F. Á.

Előttünk fekszik a bukaresti kormány által a törvényhozás elé benyújtott földbirtokreform törvénytervezet a maga összes ellenmondásával kodifikálási képtelenségeivel, egyoldalúsá-

gaival és bár erős a hitünk, hogy a parlamenti tárgyalások folyamán mindezek helyreigazítás-hoz jutnak, a kisajátítás mérvére vonatkozóan előre láthatólag lényegesebb változás nem remélhető. A törvénytervezetben megállapított kisajátítási mérték szerint a következőkben igyekezni fogunk a lehetőség szerint megrajzolni a bevezetett földbirtokreform utáni birtokelosztás képét. Erre a célra az 1900. évi mezőgazdasági statisztikai fölvételek szolgálnak alapul, melyek szerint az erdélyi és többi kapcsolt részek birtokviszonyai a következőképpen oszlottak meg:

Erdély:

Gazdaságok összes száma: 465040.

Gazdaságok összes területe 6149715 k. hold.

Tisza-Maros szögéből idecsatolt rész:

Gazdaságok összes száma: 165489

Gazdaságok összes területe 1974141 k. hold.

Tisza balparti területből idecsatolt rész:

Gazdaságok összes száma: 138155

Gazdaságok összes területe 2326401 k. hold.

A törvénytervezet amint köztudomású sűrűnépességű vidékekre a megtartható maximumot 200 holdban, közepes földszükséglet mellett 300 holdban és kielégített földszükséglet mellett 500 holdban állapítja meg birtokosoként.

Föltételezve, hogy a kisajátítás Erdélyben a sűrű népességű vidékek kulcsa alapján fog általánosságban történni s így kisajátításra birtokok 200 holdon felüli része kerül, a statisztikai adatok alapján az egész területnek 28%-a azaz 1721920 k. hold esnék a 200 holdas mértéken felül: ebből a kisajátítás alá nem eső részek erdők, használatatlan területek, stb. fejében 45 százalékot levonásba helyezve kisajátítás alá 948056 k. hold kerülne. Ezzel szemben föltételezve, hogy az 1900-iki állapotnak megfelelően kb. 1860 drb. 200 holdon felüli birtok tarthatná meg továbbra is 200 holdas területét összesen felosztásra kerülne Erdélyben 576056 k. hold.

A Tisza-Maros szögében és a Tisza balpartján, hol a földszükséglet kielégítettnek vendő a számítás alapjául az 500 holdas birtok maximum szolgál, ilyen alapon a Tisza-Maros szögéből 500 holdon felüli gazdaságok területe 658047 k. holdat tenne ki, melyből 26%-ot kisajátítás alá nem eső rész gyanánt levonásba helyezve művelhető rész gyanánt 488045 hold marad. Az 500 holdon felüli birtokok számát a statisztika alapján 297-nek véve és ezekre egyenként 500 hold maximumot leszámítva el-

osztásra kerülne Tisza-Maros szögében 339555 k. hold.

A Tisza balpartján hasonló alapokon számítva az 500 holdon felüli birtokok területe 1023616 k. holdat tesz ki, ebből erdők és nem művelhető részekre 35 százalékot levonásba véve művelhető terület gyanánt marad 661051 k. hold. Ebből 542 drb. 500 holdas birtokra eső részt levonva felosztásra kerülne a Tisza balparti részében 390051 k. hold.

Ilyen alapon tehát a saját kezelésű birtokokból Erdélyben 200 holdat a többi csatolt részekben 500 holdas maximumot számítva az egész területen felosztás alá kerülhetne 1305662 k. hold.

Ehhez hozzászámítva a jogi személyek birtokainak teljes kisajátítása folytán rendelkezésre álló területeket és a bér birtokok szigorított kulcs alapján kisajátítandó részeit bőven elérhető a törvényjavaslat indokolásában fölhozott kisajátításra kerülő 1600000 k. hold; tehát anélkül, hogy az egészséges kiterjedésű középirtokok a földreform céljainak feláldoztatnának, elérhető az a terület kontingens, amelyet az agrár miniszter kisajátításra előirányzott; ennek azonban előfeltétele a kisajátításnak, illetve az egész agrárreform eljárásnak tervszerű keresztülvitele, mely szerint a ritka népességű vidékeken a telepítés párhuzamosan haladjon az egész terület birtokfelosztásának és birtokbahelyezésének munkájával, ha ebben a tekintetben sikerül megfelelő mérséklettel és okszerűséggel eljárni és nem esik áldozatul a sűrű népességű vidékek közép és nagy birtoka tel-esen az ott uralgó túlzott földéhségnek, illetőleg esetleg mesterségesen fölfokozott földszükségletnek. Egy ilyen alapon keresztülvitt földreform következményei gyanánt a birtokelosztás jövő képe a következő volna:

Erdélyben megmaradó átlagosan 200 k. hold kiterjedésű középirtok számban: 1860, területben 372000 k. hold.

Tisza-Maros szögében és Tisza balpartján 500 k. holdas kiterjedésű középirtok számban: 839, területben 419500 k. hold.

A többi részek pedig igényjogosultak létszáma, illetőleg vidékek szerint a kisbirtokosok, mezőgazdasági munkások, stb., stb. között kerülnek szétosztásra és e célra átlagosan 8 holdas parcellákat számítva 200000 igényjogosult volna körülbelül birtokokhoz juttatható.

A birtokbajuttatás a kisajátításnál sokkal

Gazdák Biztosító Szövetkezete.

Elfogad tűz, jég élet, betörés és lopás, baleset, szavatossági, kiházasítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

Fiókgazgatóság Románia részére Aradon.
Vezérképviselőségek:
Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron Nagyváradon és M. vásárhelyen.

nagyobb tervszerűséget és előrelátást igényel itt a helyi bizottságok munkája az igényjogsultak jegyzéke, stb., stb. a legszigorúbban fölülbírálandók nehogy már elég földdel bíró kisbirtokosok is földhöz juthassanak, mert különben a földosztás után a már fölkellett elégedetlenség tovább fönn fog állani és soha teljesen kielégítéshez nem juthat.

Ezzel kapcsolatosan kitűnik az is, hogy a tenyészállatnevelő, magnemesítő, ipari gazdaságok megfelelő mérvű mentesítése szempontjából sem kell annyira szűkmarkunak lenni, a mint a tulzó, radikális irányzat követeli, a közérdek és a földszükséglet kielégítése közötti helyes ut megválasztására megvan a mód, csak a végrehajtás szakszerűsége és mérséklete szükséges ahhoz, hogy az megfelelő mértékben alkalmaztassék.

A mezőgazdaság állapota.

Gazdasági tudósítónknak a mezőgazdaság állapotáról beküldött jelentéseit a következőkben foglaljuk össze.

Időjárás. A hosszantartó szárazság után április második felében több ízben különböző erősségű eső huzódott végig az erdélyi részek fölött: a lehullott csapadék mennyisége a terület nagy részén 20—25 millimétert tett ki, kissébb mérvű volt az esőzés az országész délnyugati részében (Temes és Torontál vm.), hol 15—20 milliméteres csapadék hullott. Emellett szeles és hűvös idők jártak a hegyes vidékeken (Csikm.) időnként éjjeli fagyokkal.

Gazdasági munkálatok. A talajmívelési munkálatok az eső által megáztatott földben gyorsabban haladtak előre, erős akadályt képes azonban az általános súlyos takarmányhiány, aminek következtében az igás állatok is a legelőre szorultak.

Az alföldi vidékek déli részein a vetési munkák befejeződtek, északi felében pedig közel állanak a teljes befejezéshez. A közepes fekvésű vidékeken most van a tengeri vetése folyamatban, helyenként itt is közeledik a befejezéshez. A magas fekvésű hegyvidékeken a tavaszi kalászosok vetésének befejeztével most folynak a tengeri vetési munkálatai.

A kézi munkák közül a takarmányrépa helyenkénti első kapálása mellett főleg a vetések gyomlálása és acatolása említendő, ami a szokatlanul erős elgyomosodás következtében sok munkát ad.

A kerti vetemények közül — a melegebb fekvésű vidékek kivételével — a késői hüvelyek vetése (bab, stb.) most van folyamatban, ugyancsak a len és kender vetése is.

Szőlőkben Temes megye déli részén már permeteznek, másutt vidékenként a nyitás és kapálás munkája foly.

Vetések állapota. Az őszi vetések a beállott esőzések következtében általánosságban megjavultak, helyenként azonban, különösen a Székelyföld egyes vidékein — a csapadék már későn érkezett s így az erős kiritkulás folytán nagyobb területek estek kiszántás alá, amely helyenként a 20 százalékot is elérte, különösen sokat kellett a rozsból kiszántani. A megmaradt őszi vetések ritkák és fejlődésükben a rossz tavasz következtében vissza vannak maradván, megfelelő bokrosodáshoz esős, meleg időt kívánnak.

A tavaszi kalászosok a hosszantartó szárazság következtében ritkán keltek és gyengén fejlődtek. A korai vetések még jobbaknak mutatkoznak, a későbbiek azonban különösen gyengéek: szintén nedves, meleg időjárást várnak.

A tengeri és burgonya csak a déli, alföldi részeken van még kelőben.

Őszi repce az alföldön már teljes virágzásban van, gyenge termést ígér.

Kerti vetemények általában sokat szenvedtek

a szárazságtól, rosszul keltek és fejlődtek; a beállott esőzések következtében erősebb fejlődésnek indultak.

Cukor és takarmányrépa, valamint a mesterseges takarmányfélék kelésében és fejlődésében erősen meglátszik a hosszas csapadékhiány.

Rétek és legelők fejlődése gyenge, a takarmány és az állatállomány tulszaporodása következtében legeltetésre tuzottan igénybe vannak véve.

Szőlő fejlődése kedvező, helyenként első permetezés előtt áll.

Gyümölcsösökben általánosságban bő virágzás mutatkozik, különösen gazdag virágzásuk a szilva, cseresznye és meggy; almafák általában gyengébben virágzanak. Fagykár a délvídeken a dió és barackfáknál mutatkozik.

Állatállomány kondíciója a súlyos takarmányhiány következtében gyenge. Járványos betegségek csak szorványosan fordulnak elő, nagyobb mértékben pusztít a métely a juhokban és szarvasmarhákban, emellett szorványosan lépfene és sercegő üszög mutatkozik.

Az állatforgalom a kivétel hiánya következtében csaknem teljesen szünetel, a vásárok nagy kínálatával szemben alig mutatkozik némi kereslet, ami az árak további fokozatos, szinte katasztrofális esését idézte elő; ehhez járul, hogy a gazdaközönség a takarmányhiány és a legelők gyenge fejlődése következtében az eladásra reávan kényszerülve. Szarvasmarha árak jobb minőségű, vágóállatoknál 4—5 leire, selejtesebbeknél 2—3 leire estek életsúlyban kilogrammonként. Kővér sertés ára 8—10 lei kilogrammonként. — Jobb minőségű igás ökrök párja 3—4 ezer lei. Fejős tehén darabonként 1000—1500 lei, anyajuh 200—250 lei.

Törvények, rendeletek.

Hivatalos ünnepek. A falusi ember ritkán megy a városba, csak akkor, ha épen muszáj valamilyen hivatalos, vagy egyéb sürgős ügyből kifolyólag. Nehogy hiába járjanak gazdaságaink, őrizzék meg és mielőtt a városba indulnak dolgaik elintézésére, nézzék meg az alábbi kalendáriumot, mert az itt felsorolt napokon a közhivatalokban nincsen hivatalos óra és több helyen ilyenkor az üzleteket is becsukják. Egyházi ünnepek:

Januárus 1: Szent Vazul emlékére. Jan. 6: Az Úr megkereszteltetése eml. Januárus 7: Keresztelő Szent János eml. Februárus 2: Az Úr fogantatása eml. Március 25: Mária üdvözöltetése eml. Márciusban, vagy áprilisben: a három husvétüi ünnepnap. Április 23: Szent György eml. Az Úr mennybemenetele eml. a husvét utáni 40-ik nap. Május 21: Szent Konstantin és Heléna eml. Pünkösöd első és második napja. Junius 29: Szent Péter és Pál apostolok eml. Julius 20: Sz. Illés eml. Augusztus 6: Az Úr színeváltozása eml. Szeptember 8: Mária születése eml. Szeptember 14: A Szentkereszti felmagasztaltatása eml. Október 26: Szent Demeter eml. November 8: Szent Mihály és Gábor arkangyalok eml. November 21: A Templombalépés eml. December 6: Szent Miklós eml. Dec. 25: Karácsony három napja.

Román nemzeti ünnepek:

Május 10: A függetlenség kikiáltásának (1877) évfordulója, mely napon egyszersmint az „Összes románok egyesülése”-nek. (1859. és 1918.) évfordulóját is meg kell ünnepelni.

2. Urnapján: A hazáért meghalt hősök emléktünnepe.

Az egész országban Te Deum-ot kell tartani, anélkül azonban, hogy a hivatalok szüneteljenek, a királyi család következő ünnepi évfordulóin:

3. Julius 22: a királynő névnapja. 4. Augusztus 11: a király születésnapja. 5. Október 3: Károly herceg születésnapja. 6. Október 16: a királynő születésnapja.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek.

Irodalmi szemle.

Házi mézes tészták készítése. Irta: *Kremniczkyné, Frölich Ilona.* Minden gazdaszszony és méhész számára nélkülözhetetlen kézi könyv, mely részletes felvilágosítást nyújt a méz értékesítésének sokféle lehetőségéről. A méz tápláló ereje a mézes tészták egészséges, sőt gyógyhatása köztudomású. E kis füzet magában foglalja az eddig ismert összes mézes-tészták készitési módját, ugyszintén a méhsér, mézecet, mézbor készitési módját, megtanít arra, hogyan tegyék el az izeket befőtteket mézzel. A három füzet anyagából összeállított kis könyvecske több kiadást ért meg eddig. A füzet legújabb kiadása kapható míg a készlet tart a szerzőnél és az E. G. E. titkári hivatalában drb.-ként 12 L.-ért.

SZÖVETKEZÉS.

Báró Jósika Gábor

a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének elnöke.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének mult héten felújított igazgatósága most tartotta meg az első ülését, amelyen a szövetség elnökéül báró Jósika Gábort választották meg.

E nehéz időkben, amikor az elnöki tisztség nem díszes méltóság többé, amikor a változott viszonyok között új alkotó munkához kell fogni, a közbizalom báró Jósika Gábor felé irányult. Báró Jósika Gábor életének javarészét a gazdasági élet érdekeinek önzetlen szolgálatában töltötte el. Munkaszeretete közel hozta őt a munkással, a föld szeretete annak mivélőjével.

Báró Jósika Gábor kezét szorított a finom keztyűs kézzel, de megszorította a munkától kerges kezét is, mert az embert csak egy mértékkel mérte régen és ma is az egyetlen igaz érték: munkássága és becsületessége alapján. — Hajlott korával járó gazdag tapasztalataival, tudásával és széles látókörével, át fogja vezetni a kapcsolt területeken levő O. K. H. kötelékébe tartozott és kemény viharok hullámain lebegő szövetkezetek ügyét a sima tengerre, hogy tudatos, következetes munkával nyugodtan haladhassanak céljaik felé a kisgazdák segítségére.

Az igazgatóság alelnökéül Bozsányczy Lászlót a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank r. t. vezérigazgatóját választották meg. A választások megejtése után az igazgatóság a szövetkezetek hiteligenyeinek kielégítése céljából teendő intézkedéseket tárgyalta meg, végül a jelentkező hitel-szövetkezeteket vette fel a tagok sorába.

A „Vointa” a Hangyáról. A Kolozsváron megjelenő „Vointa” című román nyelvű napilap április 28-i számában egy cikk jelent meg ezzel a címmel, hogy „A magyar kormány rendelkezik Romániában” és ezen cikkben több hirdetményt sorol fel a lap. Többek között egy a mi „Hangya” szövetkezetünkre vonatkozik, amelyben a forrás megjelölése nélkül azt állítja, hogy Magyarországon rendelet jelent meg, amely felhívja az erdélyi kirendelt-ség területén lévő szövetkezeteket, hogy jövőben is a magyar törvények szerint tartsák gyűléseiket és tegyenek jelentést vagyoni állapotukról. Természetesen ehhez a szokásos irritanda gyanusítást fűzi. A földmívelők ezreinek áruellátó szövetkezeitől visszapatlan a gyanu és a vád. Sem a Hangya központ, sem a vidéki fiókjai nem szorulnak védelemre. De meg kell tudjuk azt, hogy kik azok, akik ártani akar-

nak a földmivelő nép közvetítő szervének, hogy tisztában legyünk afelől, kik a nép barátai és kik annak ellenségei? A Hangya központszükségesnek tartotta ezért a „Vointa” szerkesztőségétől felvilágosítást kérni afelől, hogy ki a közlemény írója, a rendeletnek a kiadója és mi annak a tartalma. A közbejött ünnepek miatt a szerkesztőségtől ezt nem sikerült ezideig megtudni.

Le kell azonban szögeznünk, már most, hogy a Hangya nem hatósági szerv, tehát a magyar kormány nem rendelkezik vele, még kevésbé itten. Sem a nagyenyedi „Hangya” központ, sem a vidéki szövetkezetek, sem a magyar kormánytól, sem a budapesti „Hangya” központtól nem kaptak semmiféle ilyen értelmű rendelkezést. De nem is kaphattak, nemcsak a magyar kormánytól, hanem a budapesti központtól sem, mert attól egészen külön váltak, azzal való összekötöttségük és összefüggésük teljesen megszűnt. A „Vointa” közleménye tehát vagy szándékosságon alapuló rosszakaratú kitalálás, vagy tévedés. Ki fog derülni majd az igazság, amely minden bizonnyal a falusi Hangya szövetkezetek és az enyedi központ oldalán lesz.

A szilágymegyei Gazdasági Egyesület most küldötte be f. évi közgyűléséről szóló jelentését. A közgyűlés elhatározta a gazdakörök útján az egész gazdatársadalom újjászervezését. A tisztújítás rendén megválasztottak elnöknek gr. *Béldi Kálmán* (Zsibó), tiszteletbeli elnöknek dr. *Kaizler György* (Zilah), igazgató alelnöknek dr. *Gazda Endre* (Zilah), alelnöknek *Török István* (Zilah), titkárnak ideiglenes jelleggel dr. *Sámi Béla* (Zilah), pénztárnoknak *K. Nagy Kálmán* (Zilah). Az igazgató választmány felújítása után kimondotta a közgyűlés, hogy az egyesület csatlakozik az E. G. E. szervező mozgalmához, az egyesületközi értekezleten elfogadott megállapodások alapján belép az E. G. E. alapító tagjai sorába. Felhívást intéz a gazdaközönységhez, hogy úgy a vármegyei, mint E. G. E. tagjai sorába lépjenek be és a hadiállapot által engedett kereteken belül megkezdjék a gazdakörök újjászervezését is.

Vegyes közlemények.

Állatvásári jelentések. (Saját tud.) A sepsiszentgyörgyi országos állatvásáron a felhajtás szokatlanul nagy, kereslet minimális volt. Árak a következők voltak: I. igásbőr párja 6—9000 L., befogható tinó 4—6000 L. Élsúly kg.-ként 4—6 L. Említésre méltó, hogy a mérszarusok az alacsony nyersbőr árakat hozzák fel indokul az árak lenyomasánál, a marha húst azonban 8—12 L.-ben adják kg.-ként. Lónak párja miőség szerint 8—16 ezer Lei.

Dicsőszentmárton. Óriási felhajtás, minimális kereslet, alacsony árak.

Nagyvárad közbárányhidja. Nagyvárad városa új közbárányhid felépítése kapcsán egy modern hullafeldolgozó telepet óhajt létesíteni. Régen tudvalevőleg a döbgtér elásíták a hullákat, valamivel modernebb eljárás volt, amikor a hullákat petroleummal leöntötték és az égető kemence környékén irtózatossá büzt terjesztve, elégették. Modern termokémiai eljárás szerint a hullát száraz lepárolásnak vetik alá, amely alkalmatlanná teszi az egy forgó kazánban nagy hőmérsékletre bontja fel. A viz elpárolog, a zsir egy külön zsirfelfogó edénybe jut, a csontokból és a rostokból pedig állatok etetésére alkalmas tápport lehet kapni. Míg egyrészt az eljárás abszolút hygénikus, mert semmiféle büzt nem terjeszt és a hullát tökéletesen felbontja, addig a hulla anyagát teljesen kihasználja s annak minden részéből gazdasági érték térül meg.

A nagyon alárendelt jelentőségű hullarészekből, mint a bélrészekből, vagy a gyanus és fertőző hullakból keletkezett anyagokat műtrágya céljaira alkalmas anyaggá bontják szét.

Eladó 10 drb. 50—50 kg. befogadó képességű mézes bödön zinkpléhből, ára drb.-ként 100 L. Cim a kiadóban.

HIRDETÉSEK.

Kecsetkislalud és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 15-én d. u. 3 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 160, üzletrészeinek száma pedig 692 volt. A Felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Kecsetkislalud, 1921. március hó 18-án. Az igazgatóság.

Buzaháza és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 15-én d. u. 2 órakor a szövetkezet helyiségében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 98, üzletrészeinek száma pedig 480 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Buzaháza, 1921. március hó 17-én. Az igazgatóság.

Érkávási „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 15-én d. u. 3 órakor a község házában 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május hó 22-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása, 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 173, üzletrészeinek száma pedig 304 volt; az év folyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Érkávás, 1921. március hó 8-án. Az igazgatóság.

Székelyzsombor és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 16. d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság

kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 150, üzletrészeinek száma pedig 708. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Székelyzsombor, 1921. március hó 20-án. Az igazgatóság.

Farkaslaka „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 16-án d. u. 2 órakor az iskola termében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május 22-ik napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 464, üzletrészeinek száma pedig 644 volt; az év folyamán belépett 3 tag 3 üzletrésszel, kilépett 16 tag 39 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Farkaslakán, 1921. év március hó 15-én. Az igazgatóság.

Zágoni „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 17-én d. u. 3 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május 28-ik napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 614, üzletrészeinek száma pedig 1158 volt; az év folyamán belépett 10 tag 25 üzletrésszel, kilépett 20 tag 25 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Zágon, 1921. március hó 18. Az igazgatóság.

Barátosi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 17-én d. u. 3 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. év május hó 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 121, üzletrészeinek száma pedig 659 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Barátos, 1921. március hó 10-én. Az igazgatóság.

Alpestesi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 16-án d. u. 3 és 4 órakor a község házában 1918 és 1919. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május 22-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1918 és 1919. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1918 és 1919. évi zárszámadások megvizsgálása és fel-

mentvény megadása. 2. 1918 és 1919 évi tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1919 év december 31-én a tagok száma 137, üzletrészeinek száma pedig 254 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Alpesten, 1920. február hó 6-án. Az igazgatóság.

Pákéi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921 év május hó 17-én a község-házánál 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatják meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netáni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 196, üzletrészeinek száma pedig 1074; az év folyamán belépett 1 tag 2 üzletrésszel; kilépett 6 tag 74 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Pákén, 1921. március hó 15-én. Az igazgatóság.

Disznajó és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921 év május 17-én d. u. 3 órakor a község-házánál 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 29-ik napján tartatják meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 148, üzletrészeinek száma pedig 1107 volt; az év folyamán belépett 8 tag 131 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Disznajó, 1921. március hó 27-én. Az igazgatóság.

Rojti fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921 év május hó 21-én a község-házánál 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. május 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 151, üzletrészeinek száma pedig 329 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Rojt, 1921. február 4-én. Az igazgatóság.

Érkeserűl „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. május hó 15-én d. u. 3 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében, meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés május hó 22-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizott-

ság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 416, üzletrészeinek száma pedig 643 volt; az év folyamán belépett 59 tag 144 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Érkeserű, 1921. március hó 15-én. Az igazgatóság.

Székelypálfalvi és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 15-én d. u. 5 órakor a község-házánál 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés 1921. május hó 22-én tartatják meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 226, üzletrészeinek száma pedig 338 volt; az év folyamán belépett 2 tag 7 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Székelypálfalva, 1921. évi március hó 21-én. Az igazgatóság.

Fejérdi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 15-én d. u. 3 órakor az elnök lakásán 1918, 1919 és 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében, meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 22-én tartatják meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1918, 1919 és 1920 évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1918, 1919 és 1920 évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1919, 1919 és 1920 évi mérleg megállapítása. 4. 1918, 1919 és 1920 évi tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 247, üzletrészeinek száma pedig 342 volt; az év folyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Fejérd, 1921. április hó 1-én. Az igazgatóság.

Eladó tejfeldolgozó gépek!

1 drb. Alfa separator colibril, 2 drb. vajgyúró vas-álvánnyal, 2 drb. vajköpülőhordó vas-álvánnyal, 2 drb. jégsekreány, 1 drb. hűtőkészülék, 2 drb. a/50 l-es kerek bádóg tejtartóbödön, 3 drb. a/30 l-es kerek bádóg tejtartóbödön, 2 drb. a/20 l-es lapos bádóg tejtartóbödön, 2 drb. a/80 l-es zárható bádóg tejszállító kanna, 5 drb. a/20 l-es zárható bádóg tejszállító kanna és több kisebb edény és tejfeldolgozó eszköz.
Cím: Hitelszövetkezet Bidafalva, Háromszék m. 3311

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alaptőkéje: 16.000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

3303

KÖZGAZDASÁG

A közgazdasági élet minden ágára kiterjedő havi lap. — Szerkesztőség és kiadóhivatal, Kolozsvár, Király-u. 2.
Előfizetési díj egész évre 105 Lel.

3290

Az E. G. E. tagjai részére megállapított kedvezményes árak!

	Lei
Rézgálic 98—99 %	14.— kilónként
Raffiaháncs I. Majunga	16.50
Kénpor	8.—
Rézkénpor Schlóssing	11.—
Szőlőpermetező eredeti Vermorel	850.— drb.-ként
Szőlőpermetező bécsi	575.—
I. steyer kasza 75—90 cm.	28.—
Sodronyszeg minden méretben	12.— kilónként
Fedélpépszeg, onozott	15.—
Szénavilla préselt, acél	6.— drb.-ként
Acélvilla 3 ágú	28.—
Acélvilla 4 ágú	31.—
Lópatkó, vasalásra készen	6.60 kilónként
Lópatkószeg	105.— 1000 drb.

HANN ÉS TÁRSA

Gég- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.
Gazdasági gépek, műszaki cikkek, vasárak nagy raktára. 3310
Kolozsvár, Heltai-utca 3. sz.
Sürgőnycim: „Technica”; Telefon: 2—36.

Gyárak, Fűrészek, Malmok!

Külföldi gyarmányokkal minden tekintetben versenyképes olcsó

1a gödör (cseres) és chrom-cserzésű gépszijak, chrom és timsós varró és kötőszijak, valamint mindenféle technikai bőrök kaphatók a

Renner Testvérek és Társai
Görgyár Részvénytárs.-nál.
Cluj—Kolozsvár.

Gépszijak vízesen nyújtottak!

3300

Kaszák, drótszegek

gépolaj, hengerolaj, tavottakenőcs, csapágyfém, Vermorell szőlőpermetező, rézgálic, műszaki gummi-áru, ipari műszaki cikkek, gázcsövek, rézcsövek, rézlemezek, bőr- és teveszőr géphajtó szijjak, Klingerit, asbest és gőztömítések, kence, repceolaj stbbi állandóan raktáron van és nagyban és kicsinyben azonnalszállítja

az és
Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztálya
Nagyszében Salzgasse 22
Segesvár: Balergasse 7.
3272

annak főlerakata:
HANN ÉS TÁRSA
Gép- és Műszaki kereskedelmi Részv.-Társ.
Kolozsvár, Heltai-u. 3.

A mellékletet szerkesztő:
DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:
A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAQYENYED.

Kiadó:
TÖRÖK BÁLINT
az E. G. E. titkára.

Megjelenik hetenként.